

1764 behandeld, en in het bijzonder in de aparte brief van de laatste datum aan commandeur Cornelis Breekpot. Men hoopt de koning ervan te overtuigen dat hij onbillijk is. Door de vrede tussen Travancore en de zamorin van Calicut, die wel van korte duur zal zijn, valt alle peper in handen van Travancore [fol. 160] en van Cochin, dat de verbouw van peper in de herwonnen landen bevordert. Dat is een goede zaak, maar Cochin is de facto wel een vazal van Travancore. Daar oorlog het land en volk verwoest, is de vrede voordelig en te prefereren boven oorlog met een onzekere uitkomst, en die ook nog nadelig voor de verkoop is. Men blijft echter zeer veronrust over de situatie van de Compagnie in Malabar en als er al een minder nadelige overeenkomst met de zamorin gesloten had kunnen worden, dan zou daar toch nog weinig voordeel van te verwachten zijn geweest. Zoals hij in de betrekkingen met Travancore heeft getoond, houdt hij zijn woord niet. Hij kwam het contract niet na en vervolgens heeft hij samen met de bekende Ali Raja met een gezantschap en aanzienlijke geschenken aan de beruchte Canarese⁶ nawab Haydar Ali hulp verzocht tegen Travancore en diens bondgenoten. [fol. 161] Die werd de zamorin toegezegd en dan zal de oorlog wel weer uitbreken, tenzij Haydar Ali volgens de geruchten, waarvan commandeur Godefridus Weyerman in zijn aparte brief van 15 april 1764 al repte, inderdaad een nederlaag tegen de vorst van Sunda heeft geleden en zijn troepen zelf nodig heeft. Dan moet de zamorin het hoofd wel in de schoot leggen. Het bestuur is dringend aanbevolen neutraal te blijven en, omdat het niet anders kan, met handelsgerelateerde middelen en langs vreedzame weg voordeel te halen uit de staatkundige veranderingen en Compagnies belangen en voorrechten te verdedigen. In het boekjaar 1762/63 kwamen de inkomsten uit handel alleszins redelijk uit op f 321.735,- bij een inkoop die f 199.603 heeft bedragen. Maar de resultaten zijn sindsdien verslechterd, wat het bestuur aan geldgebrek en de zeeroof van de Marathen toeschrijft. [fol. 162] Voor wat men hiervan denkt wordt verwezen naar de geheime uitgaande brief van 24 september 1764. Om de afzet te bevorderen zijn onder andere de Kronenburg en Keukenhof vroegtijdig rechtstreeks naar Cochin gezonden met een lading t.w.v. f 224.731.

SURAT

In de hoop dat de handel te Surat weer levendig wordt, zijn de Barbara Theodora, Renswoude en Leimuiden met de brieven van 14 en 16 augustus 1764 naar Surat gezonden. De goederen waren overeenkomstig de bestelling en hadden een waarde van f 380.345. Met het eerste schip gingen één sergeant en 29 gewone militairen mee. In de bovenvermelde geheime brief van 14 augustus is directeur Lodewijk Senff gemachtigd om alles wat de Compagnie in de stad heeft op de werf samen te trekken, indien dat niet nadelig is. Men vroeg een precies verslag van de gewelddadigheden van 1762. [fol. 163] Er is nog onzekerheid over de Amelisweert, die het verleden jaar naar Surat gezonden werd.

KHARG

Over de Amstelveen, die in 1763 naar Kharg was gezonden, zijn er nu zekere berichten)

--- dat dien kiel op de n[oorder] b[reedte] van 18.40 aan de Arabische kust tusschen Caeb Materaca en Curia Muria gestrand is, zijnde alleen 30 zielen van de 105 dat zeegevaar ontkoomen, en van de eerste dog door gebrek aan levensonderhoud en andere ongemakken, die zij in de wildernis in het gaan naar Masquette geleden hebben (voor zoverre wij als nog weten) wel omtrend de helft besweken. Ondertusschen is ons uyt de relaasen van de uyt het gevaar ontkoomene derdewaak Cornelis Eijks en bootsman Jonas Daalberg, tot onse uytterste ergernis, gebleeken dat de scheepsoverheeden gedurende de gantsche reyse het lood niet gebruykt hebben, en dus ook zelfs niet ten dage van dit

6 Haydar Ali was sultan van Mysore; in de tekst wordt hij nawab genoemd. Hij had Canara veroverd.